

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ
КАРАРЫ

«Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрнең ундырышлылыгы турында» Татарстан Республикасы Законна үзгәрешләр кертү хакында» 463-6 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты турында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы КАРАР БИРӘ:

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы депутаты М.И. Галиев тарафыннан кертелгән «Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрнең ундырышлылыгы турында» Татарстан Республикасы Законна үзгәрешләр кертү хакында» 463-6 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты беренче укылышта кабул итәргә.

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы Рәисе

Ф.Х. Мөхәммәтшин

Казан шәһәре,
2024 елның 11 июле
№ 2576-VI ДС

Проект
Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы депутаты
М.И. Галиев тарафыннан
кертелә

**«Авыл хужалыгы жирләренәң уңдырышлылыгы турында»
Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында**

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗАКОНЫ

1 статья

«Авыл хужалыгы жирләренәң уңдырышлылыгы турында» 2001 елның 24 гыйнварындагы 595 номерлы Татарстан Республикасы Законының 1 статьясына (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2001, № 1 – 2; 2005, № 1 (I өлеш); 2006, № 7 (I өлеш); 2010, № 5 (I өлеш); 2013, № 2 (I өлеш); Татарстан Республикасы законнар жыелмасы, 2016, № 44 (I өлеш); 2020, № 87 (I өлеш); 2022, № 49 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләргә кертергә:

1) 1 статьяда:

а) алтынчы абзацны үз көчен югалткан дип танырга;

б) сизгенче абзацны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«агрохимикатлар – үсемлекләргә тукландыру һәм жирнең (туфракның) уңдырышлылыгын жайга салу өчен каралган ашламалар (минераль, органик, органик-минераль, микробиологик), химик мелиорантлар. Торф, терлекчелек һәм үсемлекчелек калдыклары, терлекчелекнең эшкәртелмәгән һәм яңадан эшләп чыгарылмаган өстәмә продуктлары, органик һәм органик-минераль ашламалар житештерү өчен кулланыла торган ләм, агым сулар утырмасы, катнаш минераль ашламалар агрохимикатлар булып саналмый;»;

в) тугызынчы абзацны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«пестицидлар – үсемлекләргәң үсешен жайга салу, феромоннар, дефолиантлар, десикантлар һәм фумигантлар итеп тә кулланыла торган матдәләр яисә матдәләр катнашмасы һәм корткыч организмнарға каршы көрәшү өчен каралган химик һәм биологик препаратлар;»;

г) унберенче абзацны үз көчен югалткан дип танырга.

2) 4 статьяның жиденче абзацын түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«үз милкендә яисә файдалануында булган хужалыгы жирләренәң деградацияләнү, жир кишәрлекләрендә туфрак пычрану фактлары турында башкарма хакимиятнең тиешле органнарына хәбәр итәргә;»;

3) 7 статьяның бишенче абзацында «эрозиягә каршы чаралар комплексын керткән,» сүзләрен төшереп калдырырга.

2 статья

Әлеге Закон рәсми басылып чыккан көненән үз көченә керә.

Татарстан Республикасы
Рәисе

**«Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрнең ундырышлылыгы турында»
Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» Татарстан
Республикасы законы проектына
АҢЛАТМА**

«Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрнең ундырышлылыгы турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» Татарстан Республикасы законы проекты (алга таба – закон проекты) Татарстан Республикасы законнарын камилләштерү һәм «Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрнең ундырышлылыгы турында» 2001 елның 24 гыйнварындагы 595 номерлы Татарстан Республикасы Законының (алга таба – 595 номерлы Закон) аерым нигезләмәләрен «Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрнең ундырышлылыгын тәмин итүне дәүләт жайга салуы турында» 1998 елның 16 июлендәге 101-ФЗ номерлы (алга таба – 101-ФЗ номерлы Федераль закон), «Пестицидлар һәм агрохимикатлар белән имин һәм зарарсыз эш итү турында» 1997 елның 19 июлендәге 109-ФЗ номерлы (алга таба – 109-ФЗ номерлы Федераль закон) Россия Федерациясе законнары нормаларына туры китерү максатында эшләнде.

101-ФЗ номерлы Федераль законның 1 статьясында түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

- авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрнең ундырышлылыгы;
- авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрнең ундырышлылыгын дәүләт тарафыннан нормалаштыру;
- авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрнең ундырышлылыгын торгызу;
- авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрнең деградациясе;
- агрохимик хезмәт күрсәтү.

101-ФЗ номерлы Федераль законның 1 статьясында элек булган «туфракны пычрату», «эрозиягә каршы чаралар» төшенчәләре, «Пестицидлар һәм агрохимикатлар белән хәвефсез эш итү турында» Федераль законның 22 статьясына һәм «Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрнең ундырышлылыгын тәмин итүне дәүләт жайга салуы турында» Федераль законга үзгәрешләр кертү хакында» 2020 елның 31 июлендәге 308-ФЗ номерлы Федераль закон кабул ителүгә бәйле рәвештә үз көчләрен югалткан дип танылды.

Шуңа бәйле рәвештә республика законның 101-ФЗ номерлы Федераль законның 1 статьясындагы нормаларына туры китерү максатларында 595 номерлы Законның 1 статьясына тиешле үзгәрешләр кертү тәкъдим ителә, анда «авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрне пычрату» һәм «эрозиягә каршы чаралар» дигән төшенчәләренә аңлаткан алтынчы һәм үнөченче абзацларны үз көчләрен югалткан дип тану тәкъдим ителә.

109-ФЗ номерлы Федераль законның 1 статьясында аерым алганда «пестицидлар» һәм «агрохимикатлар» кебек төшенчәләр кулланыла.

109-ФЗ номерлы Федераль законның 1 статьясында китерелгән «пестицидлар» һәм «агрохимикатлар» төшенчәләренә билгеләмә элегрәк «Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2021 елның 28 июнендәге 221-ФЗ номерлы, «Терлекчелекнең өстәмә продуктары турында һәм Россия

Федерациясенен аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2022 елның 14 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законны кабул итүгә бәйле рәвештә төгәлләштерелде һәм яңа редакциядә бәян ителде.

Шулай итеп, закон проектында 109-ФЗ номерлы Федераль законның 1 статьясы таләпләре нигезендә 595 номерлы Татарстан Республикасы Законының 1 статьясына үзгәрешләр кертүгә: сизенче һәм тугызынчы абзацларда «пестицидлар» һәм «агрохимикатлар» төшенчәсенен эчтәлеген төгәлләштереп, яңа редакциядә бәян итү тәкъдим ителә.

Шулай ук хәзерге вакытта 595 номерлы Татарстан Республикасы Законының 4 статьясындагы жиденче абзацының гамәлдәге редакциясе нигезләмәләре 101-ФЗ номерлы Федераль законның 8 статьясындагы жиденче абзацына тулысынча туры килми. Шуңа бәйле рәвештә закон проекты белән 4 статьяның жиденче абзацын яңа редакциядә бәян итү тәкъдим ителә.

Моннан тыш, закон проектында 595 номерлы Татарстан Республикасы Законының 7 статьясындагы бишенче абзацына «эрозиягә каршы чаралар комплексы» сүзләрен төшереп калдырып, төзәтмәләр кертү карала.

Закон проектын кабул итү «Авил хужалыгы билгеләнешендәге жирләренен уңдырышлылыгы турында» Татарстан Республикасы Законының аерым нигезләмәләрен федераль закон нормалары нигезендә бердәйләштерүгә, камилләштерүгә һәм актуальләштерүгә ярдәм итәчәк.

«Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрнең уңдырышлылыгы турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кергү хакында» Татарстан Республикасы законы проектын кабул итүгә бәйле рәвештә үз көчләрән югалтуы танылырга, туктатып торылырга, үзгәртелергә яисә кабул ителергә тиешле Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары исемлеге

«Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрнең уңдырышлылыгы турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кергү хакында» Татарстан Республикасы законы проектын кабул итүгә бәйле рәвештә Татарстан Республикасы законнарының үз көчләрән югалтуын тану, аларны туктатып тору, үзгәртү яисә башкаларын кабул итү таләп ителми.

**«Авыл хужалыгы жирләренең уңдырышлылыгы турында»
Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында»
Татарстан Республикасы законы проектын
ФИНАНС-ИКЪТИСАДЫЙ НИГЕЗЛӘУ**

«Авыл хужалыгы жирләренең уңдырышлылыгы турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» Татарстан Республикасы законнын кабул итү Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән каплана торган өстәмә чыгымнарны таләп итми